

(104031) אינפי 1מ' | תרגול 5 - יוליה

שם: איל שטיין

November 7, 2022

נושאי השיעור: גבול הסדרה

תרגיל 1. תהי סדרה a_n . קיים N טבעי כך שלכל $\varepsilon > 0$ ולכל $n > N$ מתקיים:

$$|a_n - L| < \varepsilon$$

הוכיחו כי a_n היא קבועה החל מ- $N + 1$.
(לשים לב שהפכנו את סדר הכמתים בהגדרת הגבול).

פיתרון:

• נניח בשלילה ש- a_n אינה קבועה החל מ- $N + 1$.

– כלומר, קיים $n > N + 1$ כך ש- $a_n \neq a_{N+1}$.

– נסמן $\varepsilon = \frac{|a_n - a_{N+1}|}{2}$

* נבחן את הביטוי הזה:

$$\begin{aligned} 2 \cdot \varepsilon &= |a_{N+1} - a_n + L - L| \\ &= |(a_{N+1} - L) + (L - a_n)| \end{aligned}$$

• נשתמש באי שוויון המשולש ונקבל:

$$|(a_{N+1} - L) + (L - a_n)| \leq |L - a_n| + |a_{N+1} - L|$$

• בגלל תכונות הערך המוחלט נקבל:

$$|(a_{N+1} - L) + (L - a_n)| \leq |a_n - L| + |a_{N+1} - L|$$

· מכיוון שנתון שלכל $\varepsilon > 0$ מתקיים $|a_n - L| < \varepsilon$ אז מתקיים:

$$|a_n - L| + |a_{N+1} - L| \underbrace{\leq}_{n > N+1 > N} \varepsilon + \varepsilon$$

· ומכיוון שהראנו ש- $|a_n - L| + |a_{N+1} - L| < 2 \cdot \varepsilon$

· קיבלנו ש- $\varepsilon > \varepsilon$ וזו סתירה כי מספר לא יכול להיות גדול מעצמו.

תרגיל 2. חשבו את הגבולות:

$$1. \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5n^7 - 2n^2 + 3}{2n^7 + 5n + 18}$$

פיתרון:

• נבחן את הביטוי:

$$\frac{5n^7 - 2n^2 + 3}{2n^7 + 5n + 18} = \frac{\cancel{n^7} \left(5 - \frac{2}{n^5} + \frac{3}{n^7} \right)}{\cancel{n^7} \left(2 + \frac{5}{n^6} + \frac{18}{n^7} \right)}$$

• לכן,

$$\frac{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(5 - \overbrace{\frac{2}{n^5}}^0 + \overbrace{\frac{3}{n^7}}^0 \right)}{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(2 + \underbrace{\frac{5}{n^6}}_0 + \underbrace{\frac{18}{n^7}}_0 \right)} = \frac{5}{2}$$

$$2. \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) \sqrt{n + \frac{1}{2}}$$

פיתרון:

• נכפול בצמוד:

$$\begin{aligned} & (\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) \sqrt{n + \frac{1}{2}} \cdot \frac{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} \\ &= \frac{n+1-n}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} \sqrt{n + \frac{1}{2}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{\sqrt{n + \frac{1}{2}}}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} \\
&= \frac{\sqrt[3]{n} \cdot \sqrt{1 + \frac{1}{2n}}}{\sqrt[3]{n} \left(\frac{\sqrt{n+1}}{n} + 1 \right)} \\
&= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1 + \frac{1}{2n}}}{\left(\frac{\sqrt{n+1}}{n} + 1 \right)} = \frac{1}{1+1} = \frac{1}{2}
\end{aligned}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[3]{n+1} - \sqrt[3]{n} \quad 3.$$

פיתרון:

• ידוע ש $(a-b)(a^2+ab+b^2) = a^3 - b^3$ ולכן אצלנו:

$$(\sqrt[3]{n+1} - \sqrt[3]{n}) = \frac{\sqrt[3]{n+1} - \sqrt[3]{n}}{(n+1)^{\frac{2}{3}} + \sqrt[3]{(n+1)} \cdot \sqrt[3]{n} + n^{\frac{2}{3}}}$$

• נחפש ביטוי שגדול מהביטוי במצאנו. מכיוון שהגורמים במכנה חיוביים - $\sqrt[3]{n} > 0$ מתקיים ש:

$$\frac{1}{(n+1)^{\frac{2}{3}} + \sqrt[3]{(n+1)} \cdot \sqrt[3]{n} + n^{\frac{2}{3}}} < \frac{1}{n^{\frac{2}{3}}}$$

- מכיוון ש- $1 \leq n$ נובע גם ש- $\sqrt[3]{n} \leq 1^{\frac{2}{3}} \leq n^{\frac{2}{3}}$ ולכן:

$$0 \leq (\sqrt[3]{n+1} - \sqrt[3]{n}) < \frac{1}{n^{\frac{2}{3}}} \leq \frac{1}{\sqrt[3]{n}}$$

• ידוע ש- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt[3]{n}} = 0$

- כלומר, $\lim_{n \rightarrow \infty} 0 \leq \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[3]{n+1} - \sqrt[3]{n}) \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt[3]{n}}$

- ולכן לפי משפט הסנדוויץ', הגבול קיים ושווה ל-0.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{n^n} \quad 4.$$

פיתרון:

$$\frac{n!}{n^n} = \frac{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n}{n \cdot n \cdot \dots \cdot n} = \frac{1}{n} \cdot \frac{2}{n} \cdot \dots \cdot \frac{n}{n} \bullet$$

• נשתמש באינדוקציה על מנת להוכיח שלכל $n \in \mathbb{N}$, $a_1 \dots a_n$, $0 \leq a_n \leq 1$ מתקיים:

$$0 \leq a_1 \cdot \dots \cdot a_n \leq 1$$

– ויוצא ש:

$$0 \leq \frac{2}{n} \cdot \dots \cdot \frac{n}{n} \leq 1$$

$$\frac{n!}{n^n} = \frac{1}{n} \cdot \left(\frac{2}{n} \cdot \dots \cdot \frac{n}{n} \right) -$$

– מכיוון ש- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$, לכן, לפי משפט "חסומה כפול שואפת ל-0" יוצא ש:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{n^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \cdot \left(\frac{2}{n} \cdot \dots \cdot \frac{n}{n} \right) = 0$$

$$5. \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n}{n^2+1} + \frac{n}{n^2+2} + \dots + \frac{n}{n^2+n} \right)$$

פיתרון:

• לא ניתן להשתמש במשפט חשבון גבולות מכיוון שמספר המחוברים הולך וגדל (הסכום אינו סופי).

• יש לנו n מחוברים, כאשר הימני ביותר הוא הקטן ביותר והשמאלי ביותר הוא הגדול ביותר.

– לכן לכל n מתקיים:

$$\frac{n}{n+1} = n \cdot \frac{n}{n^2+n} \leq \frac{n}{n^2+1} + \frac{n}{n^2+2} + \dots + \frac{n}{n^2+n} \leq n \frac{n}{n^2+1} = \frac{n^2}{n^2+1}$$

* נבחן את הביטוי הימני $\frac{n^2}{n^2+1}$ ונראה שהוא שואף ל-1.

* כלומר, לכל n הסדרה שלנו "מעוכה" בין שתי סדרות שכל אחת שואפת ל-1.

* לכן, הגבול קיים ושואף ל-1.